

Новости в схеми за директни плащания 2017г.

Иван ВЪЛКОВ

Експерт „Европейски програми“

Агробизнес Консултинг ЕООД

Настоящият материал е изготвен въз основа на изпратените от МЗХ през 2016г. нотификации по директни плащания до ЕК и проект за НАРЕДБА № 3 за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания. Новата форма на „Заявление за подпомагане 2017“, отразяваща всички нови и променени схеми, се очаква да стане известна с обнародване в ДВ на промените и по НАРЕДБА № 5 за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания.

I. ЖИВОТНОВЪДСТВО

1. Схеми за крави

Схема за обвързано подпомагане за млечни крави - (СМЛК): Схемата е модифицирана и включва следните промени: 1. Земеделските стопани трябва да са реализирали на пазара количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи на най-малко **1500кг.мляко/млечна крава за животните в стопанство изцяло в планински райони** и най-малко **2 000кг. мляко/млечна крава за животните в останалите стопанства** за периода от **1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; 2. Размерът на помощта се определя на брой допустими за подпомагане животни, **за които е доказана реализация**

Документите, доказващи реализация на мляко могат да бъдат предоставени от ДФЗ-РА за проверка от НАП, аналогично на схемите за плодове и зеленчуци.

на минималното количество мляко; 3. Въвежда се таван на помощта до **250-то допустимо животно в стопанството.**

Схема за обвързано подпомагане за млечни крави под селекционен контрол- ЕЖСК (мляко): Схемата е модифицирана, като познатата схема се обособява в 2 самостоятелни схеми- за млечно и месодайно направление. 1. Подпомагат се земеделски стопани, отглеждащи в стопанството си **20 и повече млечни крави от една порода** с предназначение за мляко, които са под селекционен контрол; 2. земеделските стопани трябва да са реализирали на пазара количества мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи на **най-малко 4 000 кг мляко от млечна крава** с изключение на кравите от застрашените породи (изричен списък) за периода от **1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; 3. Размерът на помощта се определя на бр. допустими животни, **за колкото са представени доказателства за реализирано мин. количество мляко**; 4. Въвежда се **модулирана ставка**: пълна ставка за първите **250** (вкл.) допустими животни и намалена ставка за **над 250-то** при спазва съотношението на двата вида ставки **1,25:1.**

Схема за обвързано подпомагане за млечни крави в планински райони

СМЛК (пл)- НОВА: 1. Подпомагат се стопани, отглеждащи в стопанството си и са заявили за подпомагане от **5 до 9 (вкл.) крави** с предназначение за производство на мляко и **чиито стопанства са в планински район**; 2. Заявените животни трябва: да

са идентифицирани с по една ушна марка на всяко ухо, одобрена от БАБХ, с еднакъв идентификационен номер; да са въведени в СИРЖ; да имат индивидуални паспорти съгласно ЗВД; да са вписани в регистъра на животните в животновъдния обект съгласно ЗВД; 3. Период на задържане- най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията; 4. Помощта се определя въз основа на бр. допустимите за подпомагане животни в стопанството.

Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници- (СМКЮ): Схемата е модифицирана и са въведени нови изисквания: 1. Подпомагат се стопани, отглеждащи в стопанството си 5 и повече месодайни крави и/или юници с предназначение за месо; 2. Трябва да се докажат новородени телета за стопанството, съответстващи на **поне 0.4 телета на допустимо за подпомагане животно** за периода **1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; 2. Подпомагат се толкова от заявените и допустими животни, за колкото са представени доказателства за **0.4 телета, родени за посочения период**; 3. Таван- до **250-то допустимо животно в стопанството**.

Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави под селекционен контрол: ЕЖСК (месо) Схемата е модифицирана с нови изисквания, като познатата схемата се обособява в 2 самостоятелни схеми- за млечно и месодайно направление. 1. Подпомагат се стопани, **отглеждащи в стопанството си 20 и повече месодайни крави от една порода** с предназначение за месо под селекционен контрол; 2. Стопаните **трябва да докажат новородени телета за стопанството съответстващи на поне 0.5 телета/допустимо животно за периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; 3. Подпомагат се толкова от заявените и допустими животни, за колкото са представени доказателства за **0.5 телета, родени през посочения период**; 4. Въвежда се **модулирана ставка**: пълна ставка за първите **250** (вкл.) допустими животни и намалена ставка за **над 250-то** при спазване на съотношение на двете ставки от **1,25:1**

2. Схеми за овце

Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и/или кози-майки в планински райони ДПЖ (пл): НОВА с изисквания идентични на отпадналата схема, но само за стопанства в планински райони. 1. Подпомагат се стопани, чиито **стопанства са в планински райони** и в тях се отглеждат **10-49 животни** (овце, кози или овце+кози); 2. **променено изискване за идентификация на животните**- да са идентифицирани с две средства за идентификация, одобрени от БАБХ –обикновена ушна марка и електронно средство за идентификация за животните родени след 31.12.2009 г., а животните родени преди 31.12.2009 г.- да са идентифицирани с поне едно средство за идентификация, одобрено от БАБХ – обикновена ушна

„Планински райони“ са землищата на населените места съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

марка и/или електронно средство за идентификация; 3. Размерът на помощта се определя **въз основа на бр. заявените** и допустими животни, които реално се отглеждат в стопанството.

Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и/или кози-майки под селекционен контрол (ДПЖСК): Схемата е модифицирана с нови изисквания: 1. Подпомагат се стопани, отглеждащи в стопанството си: **50 и повече овце-майки** под селекционен контрол **от една порода И/ИЛИ 20 и повече кози-майки** под селекционен контрол **от една порода**; 2. **променено изискване за идентификация на животните**- като при горната схемата; 3. Нови изисквания за получаване на подпомагане по схемата: а/ заявените животни да бъдат с **доказан произход**; б/ заявените животни да бъдат вписани в регистрите по чл. 18, ал.6 от ЗЖ и да имат **имат издадени зоотехнически сертификати**; в/**доказва се реализация на най-малко 70 кг. мляко/овца- майка и/или коза - майка**, с изкл. на животните от автохтонни породи (изброени в изричен списък) за периода **от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; г/ **доказват се нови приплоди**, съответстващи на **най-малко 1 приплод от овца- майка и/или коза - майка** за посочения период (с изкл. на животните от автохтонни породи). 3. Въвежда се модулирана ставка: пълна ставка за първите **300 (вкл.)** допустими животни и намалена ставка за **над 300-то животно** при спазване съотношение на двата вида ставки от **1,25:1**.

От 2017г. става недопустимо подпомагането на едни и същи животни, заявени по схемата за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки и по схемата за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки под селекционен контрол.

3. Схема за биволи

Схемата за обвързано подпомагане за биволи (Биволи): Схемата е модифицирана с нови изисквания: 1. За да получат подпомагане, стопани-

те трябва да докажат **реализация** на мляко и/или млечни продукти в еквивалент мляко, съответстващи на **най-малко 400 кг. от допустимо животно** за периода **от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване**; 2. **Подпомагат се толкова от заявените и допустими животни, за колкото са представени доказателства** за реализирано мин. количество мляко за посочения период; 4. Въвежда се **модулирана ставка**: пълна ставка за първите **250** (вкл.) допустими животни и намалена ставка за **над 250-то** животно при спазване съотношение на двата вида ставки **от 1,25:1**.

Подпомагане по схемите за обвързана подкрепа за животни се изплаща и когато кандидатите са преместили част или всички от заявените за подпомагане животни или животните, с които са ги заменили, в животновъден обект – пасище, **регистрирано на името на земеделския стопанин** и това е отразено в системата за идентификация и регистрация на животните на БАБХ.

Документите за реализацията на количествата мляко трябва да са с дата на издаване в периода от 1 октомври на предходната година до 30 септември на годината на кандидатстване и се представят в срок от 5 до 30 октомври на годината на кандидатстване в съответната ОД на ДФЗ-РА по постоянен адрес на кандидата - ФЛ или адрес на управление на кандидата – ЮЛ или ЕТ.

Важни дефиниции:

„**Месодайни крави**“ са крави на възраст над 24 месеца, които в СИРЖ на БАБХ са вписани с предназначение за производство на месо.

„**Юници**“ са женски говеда на възраст над 8 месеца, които още не са се отелвали, които в СИРЖ на БАБХ са вписани с предназначение за производство на месо.

„**Биволи по схемата за обвързано подпомагане за биволи**“ са женски животни на 18 месеца и повече.

„**Стопанство в планински район**“ е стопанство, в което всички регистрирани животновъдни обекти по реда на ЗВД на името на един земеделски стопанин, са разположени в планински райони.

II. РАСТЕНИЕВЪДСТВО

1. Схеми за плодове

Схема за обвързано подпомагане за плодове-основна група – СП (основна): Схемата е модифицирана и е само за ягоди, малини, ябълки, круши, кайсии и зарзали, праскови и нектарини, череша и вишни. Подпомагат се толкова от допустимите ха, **за колкото е доказано** реализирано мин. количество плодове- **нови мин. добиви** в Приложение на Наредбата. Получава се **завишено плащане** на площ за първите **до 30 ха** и плащане с **по-нисък размер** за площи **над 30-я ха при съотношение** между двете ставки от **1,5:1**.

Схема за обвързано подпомагане за плодове-сливи и десертно грозде – СП (други)- НОВА. 1. Подпомагат се стопани на територията **на цялата страна**, стопанисващи мин. 0,5 ха (заедно и поотделно) допустими за подпомагане площи със сливи и/или десертно грозде; 2. Заявените площи се подпомагат, когато: а/са заети с изброените култури, имат мини. площ на парцела 0,1 ха; б/от тях **през годината на заявяване е получен и реализиран мин. добив-нови мин. добиви** в Приложение на Наредбата. 3. Получава се **завишено плащане** на площ за първите **до 30ха** и плащане с **по-нисък размер** за площи **над 30-я ха при съотношение** между двата размера на подпомагането от **1,5:1**.

2. Схеми за зеленчуци

Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци-основна група – СЗ (основна): Схемата е модифицирана и се прилага само за зеленчуци - полско производство остават: домати, пипер, краставици, корнишони, кромид лук (зрял), патладжан, моркови, чесън (зрял), картофи. 1. Размерът на помощта се определя на бр. допустими за **подпомагане ха, от които са реализирани мин. количество зеленчуци- нови мин. добиви** в Приложение на Наредбата; 2. **Подпомагат се толкова от допустимите ха, за колкото е доказана реализация на мин. количество зеленчуци**; 3. Получава се **завишено плащане** за първите **до 30ха** и плащане с **по-нисък размер** за допустимите площи **над 30-я ха при съотношение** между двата размера на подпомагането от **1,5:1**.

Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци-зеле, дини и пъпеши- СЗ (други)- НОВА. 1. Подпомагат се земеделски стопани на територията **на цялата страна**, стопанисващи мин. 0,5 ха (заедно и поотделно) допустими за подпомагане площи от главесто зеле, дини и/или пъпеши - полско производство; 2. Заявените площи се подпомагат, когато: а/ заети са с изброените култури, имат мин.площ на парцела 0,1

ха; б/през годината на заявяване на тях се отглеждат зеле, дини и/или пъпеши - **полско производство**; в/от тях през годината на заявяване е получен и реализиран на пазара мин. добив- нови мин. добиви в Приложение; 3.Размерът на помощта се определя на бр. допустими ха, от които са реализирали мин. количество зеле, дини и/или пъпеши. **4. Подпомагат се толкова ха, за колкото е доказано реализирано мин. количество;** 5. Получава се завишено плащане за първите до 30ха и плащане с по-нисък размер за площи над 30-я ха при съотношение между двата размера на подпомагане от **1,5:1**.

Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци- оранжерийно производство (С3о): Схемата е модифицирана. 1. Земеделските стопани получават подпомагане, когато през годината на заявяване е получен и реализиран на мин. добив от заявените домати, пипер и/или краставици – **оранжерийно производство**- нови мин.добиви в Приложение на Наредбата. 2. Помощта по се определя на ха отглеждана култура, като **за всяка култура се определя размер на плащане на ха**, за площите от които през годината на заявяване е **получен и реализиран** на пазара **среден добив**, съгласно Приложение на Наредбата; 3. Размерът на помощта на ха за земеделските стопани, които са **доказали осреднен добив** за стопанството, който е **под средния, но над минималния**, се определя, като се **намали пропорционално** определеният размер на плащане на ха за **среден добив** от културата.

По схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци за площи със сертифицирано биологично производство и площи в преход се доказват за съответната култура мин. добиви вече в размер 50 % от конвенционалните.

3. Схема за протеинови култури (СПК)- единствената новост е добавянето на зелен грах и прецизирането на граха за зърно, с което всичките допустими култури са: **фасул (зърно), леща, нахут, грах за зър-**

От 2017г. от схемите за обвързаното подпомагане за плодове и зеленчуци са изключени орехи, тикви, зеленият фасул и зеленият грах.

но (зимен и пролетен) и зелен грах, фъстъци, соя, бакла, люцерна, еспарзета, фий, детелина, вигна, бурчак, лупина, звездан и/или смески от тях.

4. Схема за специално плащане за памук (Памук)-новостите към кандидатите са: 1. **предоставят сертификата**, издаден по ред на Закона за посевния и посадъчния материал, за сортовете, вписани в Сортвата листа на РБ или документ/етикет; 2. предоставят сключен договор за изкупуване на произведената от тях продукцията от памук, **а в случаите когато кандидатът по схемата е производител и преработвател едновременно, допустимо е да бъдат предоставяни складови разписки**. Документите за доказване реализация на продукцията са: а/фактури и/или фискални касови бележки, издадени от фискално устройство- за кандидати търговци по смисъла на чл. 1 от ТЗ; б/документи с реквизитите по чл. 6, ал. 1 от ЗС- за кандидати, които са лица по чл. 9, ал. 2 от ЗДДФЛ. Документите се предоставят в срок до 1 декември на годината на кандидатстване в ОД на ДФ»Земеделие» по: постоянен адрес на кандидата - ФЛ; по адрес на управление на кандидата - ЮЛ или ЕТ.

III. ЗЕЛЕНИ ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ (ЗДП) - схемата е модифицирана като от познатите ЕНП-та **отпадат следните 5 типа:** тераси, буферни ивици, изолирани дървета, езерца, канавки и открити течения **и от 2017г.** няма възможност да се заявяват. Всички останали аспекти на „зелените“ се запазват. Съгласно Регламент 1307/2013 процентът за ЕНП се увеличава от 5 % на 7 %, като до 31 март 2017г. Комисията се очаква да представи доклад за оценка на „екологизирането“, придружен от предложение за законодателен акт за % ЕНП.

До момента заявление за подпомагане получаваше уникален идентификационен номер (УИН) в случай, че съдържа всички задължителни данни за кандидатстване по най-малко една схема или мярка. От 2017г. се предвижда УИН да се получава дори и само при наличие на очертана площ. Новост е и това, че МЗХ ще предоставя на НОИ вече ежемесечно списък на регистрираните земеделски стопани - ФЛ, а не на шестмесечие.

ЗАБЕЛЕЖКА: Към момента на съставяне на публикацията промените в националното законодателство не са публикувани в Държавен вестник (ДВ), а с обнародването им ще са ясни и следните нови/променени приложения: Методика за превръщане на сурово мляко от обемни в тегловни единици и на млечните продукти от мляко в млечен еквивалент; Минимални добиви от зеленчуци и плодове и средни добиви от зеленчуци оранжерийно производство; Списък на автохтонни породи овце и кози под селекционен контрол в България, за които през 2017г. няма да се изисква доказване на количество мляко; Списък на породи млечни крави под селекционен контрол в България, за които през 2017 г. няма да се изисква доказване на количество мляко.